

Ifølge indenrigsministerens svar nr. S 434 af 18. december 1984 på et spørgsmål om, hvor mange patienter der fik LSD på Frederiksberg hospital og Sankt Hans hospital i 1960'erne, og hvor mange heraf der senere fik foretaget lobotomi (overskæring af nervebaner i hjernen (det hvide snit)) eller lignende kirurgiske indgreb, samt hvor mange af disse patienter der er levende i dag, fremgår det, at i hele den periode, hvori der blev anvendt LSD som led i behandlingen af psykiatriske patienter på Frederiksberg hospital, havde i alt 246 patienter fået LSD på dette hospital.

For Sankt Hans hospitals vedkommende forelå der imidlertid ikke sikre opgørelser. En nøjagtig fastlæggelse af antallet af patienter, der er behandlet med LSD på dette hospital, ville forudsætte en manuel gennemgang af et betydeligt antal patientjournaler. På grundlag af forespørgsler hos nuværende og tidligere læger ved Sankt Hans hospital kan det samlede antal LSD-behandlede patienter imidlertid anslås til ca. 10. Se i øvrigt Folketingstidende 1984-85, forhandlingerne sp. 4232.

Man må formentlig kunne gå ud fra, at langt fra alle patienter har fået varige men af forsøgene/behandlingen, men der findes så vidt vides ingen lægelige efterundersøgelser af forsøgene/behandlingen eller af, hvordan forsøgene/behandlingen har indvirket på patienternes senere sygdomsbillede. Enkelte patienter har med mellemrum forsøgt at rejse erstatningskrav, men alle officielle instanser fratager sig ansvaret for det skete.

Det principielle i sagen er efter forslagsstillernes opfattelse, at man på danske sygehuse har iværksat en forsøgsrække/behandlingsrække, som har fået livsvarige konsekvenser i form af invaliderende handicap for en gruppe mennesker, uden at nogen offentlig instans har forsøgt at give gruppen en form for kompensation i form af erstatning og oprejsning i form af en undersøgelse af forløbet, som kan give dem et forsøg på forklaring på, hvorfor det i så mange år har været betragtet som deres private problem. Der er ikke nogen af de ramte LSD-ofre, som er blevet invalideret, der har mulighed for hverken psykisk eller økonomisk at få prøvet deres sag for domstolene – specielt efter, at Sandvei-sagen faldt.

Fra lægelig side har værdien af forsøg på mennesker været fremdraget specielt i forbindelse med uhelbredelige sygdomme eller sygdomme, hvor man ved, at personen under alle omstændigheder ville blive livsvarigt invalideret. Dette er langt fra tilfældet omkring LSD-ofrene. Der har været tale om sociale og personlige kriser i forbindelse med pubertetsproblemer, ægteskabsproblemer, alkohol-

problemer, homoseksualitet, men også svære psykotiske tilstande. Men som omtalt ovenfor findes der ingen medicinske efterundersøgelser af forsøgene/behandlingen, hvorfor forslagsstillerne ikke har nogen medicinske vurderinger at holde sig til – kun den, at sundhedsstyrelsen henholder sig til, at det drejer sig om behandling og ikke forsøg, hvorfor der ikke kan være tale om erstatningsansvar for det offentlige.

Forslagsstillerne er af den opfattelse, at folkettinget i denne sag må skære igennem den faglige uenighed om forsøg/behandling og ved lovgivning give mulighed for erstatning for de skader, der hidrører fra forsøgene/behandlingen med LSD.

Bemærkninger til forslagens enkelte bestemmelser

Ad 1

Tilbundsgående undersøgelser af så fjerne begivenheder vil ikke kunne ske uden vanskeligheder. Det må imidlertid være muligt via det opbevarede journalmateriale på grundlag af sygdomsdiagnoserne og prognoserne for det fremtidige sygdomsbillede og samtaler med patienterne selv at skønne, hvorvidt LSD-behandlingen/forsøgene i særlig grad har drejet sygdomsforløbet efter behandlings-/forsøgets ophør. I dette skøn må nødvendigvis indgå en vurdering af, hvorvidt LSD-indtagelse afskærer patienten fra at fremkomme med konkrete beviser for årsagssammenhæng, og det må sikres, at patientens videre sygdomsforløb og eventuelle senere behandlingsindsatser ikke svækker patientens retsstilling. Dette kan ske derved, at der foreskrives omvendt bevisbyrde for så vidt angår årsagssammenhængen, jfr således bemærkningerne til punkt 2.

Ad 2

Det fremgår af indenrigsministerens skrivelse af 3. juni 1983 til folketingets ombudsmand, at justitsministeriet anser problemet vedrørende årsagssammenhængen for et væsentligt bevisproblem, idet det dog angives, at domstolene i nogen grad har lempet i beviskravet. Da det vil være vanskeligt umiddelbart så længe efter de pågældende patienters behandling at konstatere, om andre og mere sædvanligt anvendte præparater ville have ført til et andet sygdomsforløb efter behandlingsophør, bør det overlades til sundhedsstyrelsen som den øverste rådgiver for det offentlige i alle forhold, der kræver lægekyndig indsigt, i samarbejde med det behandelende hospital at bevise, at fysiske og psykiske skader og omfanget af disse ikke kan henføres til LSD-forsøgene/behandlingen, da de